

BRIEK SCHOTTE

Ijzeren Briek, de laatste Flandrien

Albéric Schotte (afgekort 'Briek', zelf schreef hij altijd 'Brik') werd geboren in Kanegem op 7 september 1919 maar verhuisde als kind al naar Waregem, naar een boerderijtje op de grens met Desselgem, tussen de Waterhoek en de Waalshoek.

In 1935, op 15-jarige leeftijd, begon Briek Schotte te koersen. In zijn drie jaar als beginneling won hij 11 koersen. Toch verliep de start van zijn carrière moeizaam. Briek moest meehelpen op de boerderij en kon onvoldoende trainen. Zijn Desselgemse supporters zamelden daarom geld in om een knecht te betalen zodat Briek zich kon toeleggen op koersen. In 1938, als junior, verzamelde Briek 5 overwinningen. Ook het jaar daarop, als onafhankelijke, won hij 5 keer. In 1940 werd hij prof. Hij reed o.a. bij *Mercier* en *Alcyon*. Zijn eerste grote overwinning was het Kampioenschap van Vlaanderen in 1941, met aankomst in Desselgem. Om Briek te eren, werd 'Desselgem Koerse' omgedoopt tot de 'Grote Prijs Briek Schotte'. Briek won ook de volgende twee edities. De wedstrijd voor eliterenners met contract wordt nog altijd gereden midden september.

Brieks carrière als profwielrenner duurde tot 1959. In die 20 jaar verzamelde hij 61 overwinningen en tal van ereplaatsen. Brieks belangrijkste zeges waren de Ronde Van Vlaanderen (1942 en 1948), Parijs-Brussel (1946 en 1952), Gent-Wevelgem (1950 en 1955) en Parijs-Tours (1946 en 1947). Hij werd ook twee keer Wereldkampioen op de weg (1948 en 1950). Mooie ereplaatsen waren zijn tweede plaats in de *Tour de France* (1948), drie tweede plaatsen in het Belgisch kampioenschap (1946, 1948 en 1950), twee vierde plaatsen in Luik-Bastenaken-Luik (1943 en 1950) en een vijfde plaats in Parijs-Roubaix (1947). Zonder de Tweede Wereldoorlog was zijn palmares ongetwijfeld nog indrukwekkender geweest.

Brieks topjaar was 1948. Hij won 8 keer, waaronder de Ronde van Vlaanderen en het Wereldkampioenschap in Valkenburg, en won de eerste *Challenge Desgrange-Colombo*, een regelmatigheids criterium voor de beste wegrenner van het jaar. In 1948 trouwde Briek ook met Gilberte Lecoutere, uit Bredene. Zelf noemde Briek Valkenburg zijn mooiste overwinning. Hij reed de hele wedstrijd aan de leiding, fietste iedereen naar huis, met uitzondering van de Franse klimmer Apo Lazarides, die hij moeiteloos klopte in de sprint op de Cauberg. Maar de wedstrijd waarmee Briek altijd zal geassocieerd blijven, is de Ronde van Vlaanderen, die hij 20 keer reed. Hij won 2 keer, werd 2 keer tweede en 3 keer derde. In zijn laatste Ronde moest Briek opgeven door een kaderbreuk.

Briek was op z'n best in lange, lastige wedstrijden en bij slecht weer. Wanneer anderen het opgaven, bleef hij doorgaan, zoals in de slotetappe van de *Tour de France* 1947, van Caen naar Parijs, waar hij solo finishte na een rit van 257 km. Hij was geen toonbeeld van souplesse maar was een hoekige bonkende puffende diesel met enorm veel kracht en uithoudingsvermogen. Hij was niet de snelste van het peloton maar won toch twee keer de spurtklassieker Parijs-Tours. Briek hield niet van wielteszuigers en deed zelf altijd veel kop in de koers. Hij had geen splijtende demarrage maar reed zijn medevluchters na een lange wedstrijd door weer en wind gewoon uit het wiel.

Briek was een echte Flandrien, een hardwerkende broodrenner uit het arme Vlaanderen, die reed "voor zijn schelle", maar hij was ook een renner met een hart. Op het Belgisch kampioenschap van 1946 kon hij normaal gezien niet verliezen. Hij was ontsnapt, samen met Emile Masson. Masson was pas teruggekeerd uit krijgsgevangenschap en Briek kon het niet over zijn hart krijgen hem los te rijden. Hij reed de hele tijd op kop en dacht in de spurt geen problemen te zullen hebben. Maar Masson had kilometers lang kunnen uitrusten in Brieks wiel en won. De mens Schotte won het van de atleet.

Op 40-jarige leeftijd begon Briek een succesvolle tweede carrière als sportbestuurder, bij *Flandria*. Dertig jaar lang begeleidde hij jonge renners zoals Jef Planckaert, Roger Devlaeminck, Jean-Pierre Monseré, Marc Demeyer en Freddy Maertens. Als ploegleider won Briek nog 4 keer de Ronde van Vlaanderen, met Noël Foré, Walter Godefroot, Eric Leman en Eef Dolman. Briek was een rustige, wijze vaderfiguur voor zijn renners, een man van weinig woorden. Bekend zijn zijn kernachtige wijsheden, zoals "om te winnen moe je zere riën als 't nodig is en trage riën als 't moet."

Briek Schotte woonde het grootste deel van zijn carrière in Waregem. Later verhuisde hij naar Kortrijk, waar hij samen met zijn vrouw Gilberte een populair café had op de Grote Markt. In 1987 maakte Waregem Briek ereburger van de stad. In 1999 schonk Briek zijn persoonlijke archief aan de stad, dat de mooiste foto's, trofeeën en souvenirs permanent tentoonstelt in de Briek Schotte-zaal, op de eerste verdieping van het stadhuis, samen met een levensecht beeld van de tweevoudige wereldkampioen, bonkend op de fiets, in zijn typische gedrongen stijl.

Briek Schotte overleed op zondagmorgen 4 april 2004, de dag van 'zijn' Ronde van Vlaanderen. De begrafenis vond plaats in de Sint-Maartenskerk van Kortrijk. De kist werd gedragen door acht wielergrootheden: Benoni Behey, Roger De Vlaeminck, Seán Kelly, Eric Leman, Freddy Maertens, Eddy Merckx, Frank Vandenbroucke en Rik Van Looy. Briek werd begraven op de stedelijke begraafplaats van Waregem (langs de Deerlijkseweg), bij zijn echtgenote, die 9 maanden eerder overleden was.

In 2006 werd in de deelgemeente Desselgem het Briek Schotte-pleintje onthuld, in de Liebaardstraat, met een monumentje in ijzer voor 'IJzeren Briek', een bronzen borstbeeld van kunstenaar Yvan Behaeghe en een indrukwekkende foto op canvas van Stephan Vanfleteren. Aan het pleintje finisht elk jaar de Grote Prijs Briek Schotte.

Bronnen

- *100 Ware Waregemnaars*, Unizo Waregem.
- *de Gavergids*, tijdschrift van de Waregemse Gidsenkring, www.gavergids.be.
- Jaarboek van de Geschied- en Heemkundige Kring *De Gaverstreke*, Waregem.
- Rik Vanwalleghem & Bo Decramer, *Briek Schotte. De Laatste der Flandriens*, Pinguin Productions/Lannoo, 1999, 175 p.
- *Waregems Milleniumboek 2000*, Unizo Waregem, 2000.
- www.archiefbank.be (Briek Schotte)
- www.desselgem.info/dn
- www.desselgemkoerse.be
- www.dewielersite.net
- www.memoire-du-cyclisme.eu
- www.nieuwsblad.be
- www.waregem.be
- www.wikipedia.org